

ТЕМА № 17. ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

- 1. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень.**
- 2. Порядок набрання законної сили судовим рішенням.**
- 3. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання.**
- 4. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час та після виконання вироку.**

1. ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ СТАДІЇ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.

Завершальною стадією кримінального провадження є виконання вироку, ухвали, постанови (судового рішення). У цій стадії здійснюється реалізація судового рішення, яке набрало законної сили, а також вирішуються питання, що виникають при зверненні судового рішення до виконання та безпосередньому його виконанні, здійснюється нагляд і контроль за його виконанням. Саме в цій стадії досягається той результат, який бажає мати держава, починаючи з моменту внесення відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ч. 2 ст. 214 КПК). На стадію виконання судових рішень зорієнтовані всі інші стадії кримінального процесу, всі його інститути.

Виконання вироку суду, ухвали слідчого судді, суду - завершальна стадія судового провадження. Виконати вирок суду або ухвалу слідчого судді, суду означає точно реалізувати приписи, які вирок (ухвала) містять. Звернення та приведення в життя судового рішення про покарання слугує справі захисту прав громадян, суспільства, держави від кримінальних правопорушень, забезпечує потерпілим відшкодування завданої правопорушеннями шкоди. Тяганина ж зі зверненням та приведенням судових рішень до виконання, відхилення від закону в процесі їх реалізації можуть звести нанівець, зробити марною велику і важку роботу слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, захисника та інших учасників кримінального провадження, здійснену ними під час досудового розслідування та судового розгляду матеріалів кримінального провадження.

Зміст кримінальної процесуальної стадії виконання судових рішень складають звернення слідчим суддею, судом до виконання ухвали, вироку суду, що набрали законної сили, вирішення судом низки питань під час виконання вироків, зокрема, про відстрочку виконання вироку, про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, про заміну невідбутої частини покарання більш м'яким, про звільнення від покарання через хворобу, про застосування до засуджених примусового лікування та його припинення, про будь-якого роду сумніви і суперечності, що виникають при виконанні вироку тощо. До змісту стадії виконання судових рішень входить також розгляд судом питання про зняття судимості, яке постає перед ним після виконання вироку.

Таким чином, судочинство у кримінальному провадженні можна вважати здійсненим лише тоді, коли відповідне судове рішення було звернено до виконання і виконано. Виконання вироку є завершальною стадією кримінального процесу, в якій вирок суду, що одержав законну силу, звертається до виконання і безпосередньо реалізуються рішення суду (про покарання, про відшкодування

шкоди, про оправдання і звільнення з під варти тощо) та вирішуються питання, що виникають у зв'язку зі зверненням вироку до виконання і його виконанням.

Завданнями виконання судового рішення як стадії кримінального процесу є організація процесуальної діяльності, спрямованої на: звернення судового рішення до виконання; забезпечення у встановлених законом випадках повної або часткової реалізації судового рішення; вирішення встановлених законом питань, які виникають під час фактичного виконання судового рішення; здійснення контролю та прокурорського за виконанням судового рішення.

Визначальним принципом кримінального процесу є обов'язковість вироку, ухвали і постанови суду, згідно з яким вирок, ухвала і постанова суду, що набрали законної сили, є обов'язковими для всіх державних і громадських підприємств, установ і організацій, посадових осіб та громадян і підлягають виконанню на всій території України.

Обов'язковість рішень суду є конституційним принципом правосуддя, що знайшов закріплення в п. 9 ст. 129 Конституції України. Своєчасне, повне, точне і безумовне виконання судового рішення підвищує його ефективність, сприяє виконанню завдань кримінального провадження, утвердженню законності у державі. Будь-які рішення суду можуть бути звернені до виконання в примусовому порядку, забезпечуються силою державної влади. У передбачених законом випадках, крім примусового виконання рішення суду, особи які ухиляються від виконання або які протидіють виконанню судового рішення, можуть притягатись до кримінальної чи адміністративної відповідальності.

Зокрема, виконання вироку здебільшого здійснюється органами виконавчої влади (державною пенітенціарною службою, державною виконавчою службою та ін.) відповідної компетенції з застосуванням норм кримінального, кримінально-виконавчого, цивільного процесуального, адміністративного та інших галузей права. В цьому аспекті виконання вироку не належить до процесуальної діяльності. Але деякі питання, пов'язані з виконанням вироку, безумовно розглядаються тільки судом і тільки відповідно до норм кримінального процесуального права.

Виконання вироку залежно від виду та характеру покарання, визначеного судом, провадиться: адміністрацією місць ув'язнення слідчих ізоляторів, тюрем, установ, що відають виконанням вироків) - щодо позбавлення волі; районними інспекціями виправних робіт - щодо виправних робіт без позбавлення волі; державною виконавчою службою - в частині конфіскації майна (відшкодування шкоди), штрафу; різними адміністративними органами - щодо заборони обіймати певні посади, займатися певною діяльністю; державними, громадськими та профспілковими організаціями - щодо виправлення та перевиховання умовно засуджених, а також осіб, яких взяли на поруки; органами освіти та охорони здоров'я у межах їх компетенції.

Суть виконання судового рішення як стадії кримінального процесу полягає в суцільно процесуальній діяльності, спрямованій на звернення до виконання і забезпечення виконання вироку, ухвали, постанови суду та вирішення проблемних питань, що виникають при цьому. Предметом кримінально-процесуальної діяльності даної стадії є: звернення судового рішення

до виконання та здійснення процесуального контролю і прокурорського нагляду за своєчасним і правильним його виконанням.

Зокрема, забезпечення вирішення проблем повної або часткової безпосередньої реалізації чи зміни вироку; зарахування попереднього ув'язнення в строк відбутого покарання, якщо ці питання не визначені при винесенні вироку; вирішення юридичних питань, які виникають у ході фактичного виконання вироку; зняття і погашення судимості; здійснення контролю за виконанням вироку тощо. Особливості процесуальної діяльності в цій стадії полягають у тому, що при цьому не змінюється суть прийнятого судом вироку, а при розгляді виникаючих проблемних питань суд вирішує тільки питання, що виникають з виконанням вироку, не погіршуючи становища засудженого.

Звернення судового рішення до виконання здійснюється шляхом виключно процесуальних дій слідчого судді, суду. Наприклад, у приведенні вироку до виконання, крім слідчого судді, суду, беруть участь й інші органи та установи (органи державної пенітенціарної служби, органи державної виконавчої служби, органи внутрішніх справ та ін.), значна частина діяльності яких лежить поза межами кримінального провадження. Звернення судового рішення слідчим суддею, судом до виконання ще не означає його фактичної реалізації, а є лише початковим моментом його виконання (призначеного покарання у вигляді позбавлення волі, виправних робіт тощо). Стадія виконання судового рішення може бути тривалою в часі. Вирок, наприклад, буде вважатися виконаним у повному обсязі, коли засуджений відбуде призначене покарання. Варто зазначити проте, що набрання судовим рішенням законної сили є обов'язковою умовою його виконання та підставою реалізації всіх сформульованих у ньому рішень.

До набрання вироком суду законної сили він в усіх випадках виконується негайно в частині звільнення підсудного з-під варти у разі: а) виправдання; б) звільнення від відбування покарання; в) засудження до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі; г) ухвалення обвинувального вироку без призначення покарання (ч. 1 ст. 377 КПК).

Момент набрання судовим рішенням законної сили залежить від того, підлягає чи не підлягає це рішення згідно із законом апеляційному або касаційному оскарженню, а якщо підлягає, - від реалізації учасниками кримінального провадження права на подання апеляційної або касаційної скарги.

Ухвали слідчого судді, суду першої інстанції набирають законної сили в момент їх оголошення у разі, якщо закон не передбачає їх оскарження в апеляційному порядку або коли в законі прямо зазначено, що ця ухвала оскарженню не підлягає. Наприклад, стосовно ухвали слідчого судді, суду про здійснення приводу особи в законі немає вказівки про її негайне виконання, також не має вказівки про те, що вона не підлягає оскарженню (ст.ст. 142, 143 КПК), а стосовно ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу прямо вказано, що така ухвала оскарженню не підлягає (ч. 5 ст. 190 КПК). Обидві названі ухвали набирають законної сили в момент їх оголошення.

Для наведених та аналогічних випадків закон і формулює загальне правило - ухвали слідчого судді та суду, які не можуть бути оскаржені, набирають законної сили з моменту їх оголошення (ч. 5 ст. 532 КПК). З моменту їх проголошення

згідно із законом набирають також законної сили судові рішення суду апеляційної та касаційної інстанцій, Верховного Суду України (ч. 4 ст. 532 КПК).

Вирок або ухвала суду першої інстанції, ухвала слідчого судді, що може бути оскаржена в апеляційному порядку, набирає законної сили після закінчення встановленого законом строку подання апеляційної скарги, якщо таку скаргу не було подано (ч. 1 ст. 532 КПК). Водночас вирок або ухвала суду першої інстанції про застосування чи відмову у застосуванні примусових заходів медичного або виховного характеру набирає законної сили через тридцять днів з дня їх проголошення, якщо протягом цього часу на них не було подано апеляційної скарги (п. 1 ч. 2 ст. 395 КПК).

Оскільки строк подання апеляційної скарги у всіх цих випадках обчислюється днями, у разі, якщо апеляційну скаргу у встановлений законом строк не було подано, вказані судові рішення набирають законної сили о двадцять четвертій годині останнього дня строку її подання (ч. 3 ст. 115 КПК).

У разі, коли особа, яка подала апеляційну скаргу, до закінчення апеляційного розгляду відмовилась від неї (ч. 1, 2 ст. 403 КПК), судові рішення набирає законної сили з моменту постановлення апеляційним судом ухвали про закриття на цій підставі апеляційного провадження.

Якщо судові рішення набрало законної сили у зв'язку з закінченням строку на подання апеляції, але цей строк згодом буде поновлено (ст. 117 КПК), вважається, що судові рішення не набрало законної сили (ч. 3 ст. 532 КПК) і на нього в установленому законом порядку може бути подана апеляційна скарга.

Судове рішення набирає законної сили повністю, а не частинами. Тому у випадках, якщо вирок або ухвала суду у груповій справі, якими суд вирішив обвинувачення по суті, оскаржені тільки стосовно деяких підсудних, вони набирають законної сили після проголошення апеляційним (касаційним) судом постановленої ним ухвали одночасно щодо всіх підсудних у цій справі.

Оскарження такого вироку або ухвали тільки в окремій частині також не спричиняє їх вступу в законну силу в окремих частинах.

У разі скасування судом апеляційної або касаційної інстанцій чи Верховним Судом України вироку або ухвали із призначенням нового розгляду кримінального провадження у суді першої, апеляційної чи, відповідно, касаційної інстанцій (п. 6 ч. 1 ст. 407, п. 2 ч. 1 ст. 436, ст. 455 КПК), вони не набирають законної сили.

Основним принципом даної стадії кримінального процесу є недопустимість погіршення статусу і становища засудженого. В стадії виконання вироку суд вирішує тільки ті питання, що стосуються вироку і не тягнуть погіршення становища засудженого.

Значення стадії виконання судових рішень, зокрема вироку, полягає в такому: процесуальна діяльність у даній стадії створює необхідні передумови для безпосередньої реалізації прийнятих у вироку рішень, сприяє формуванню у громадян переконання у неминучості відбування покарання за вчинення кримінального провадження, забезпечує охорону прав і законних інтересів потерпілого, засудженого, інших учасників процесу; своєчасне і точне виконання

вироку сприяє виконанню завдань кримінального судочинства, зміцненню законності і правопорядку в державі.

2. ПОРЯДОК НАБРАННЯ ЗАКОННОЇ СИЛИ СУДОВИМ РІШЕННЯМ.

Першим етапом у процесі виконання рішення суду є етап набрання рішенням законної сили. Вирок або ухвала суду першої інстанції, ухвала слідчого судді (якщо інше прямо не передбачено в Кримінальному процесуальному кодексі) набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги (на вирок або ухвалу про застосування чи відмову у застосуванні примусових заходів медичного або виховного характеру – протягом тридцяти днів з дня їх проголошення; на інші ухвали суду першої інстанції – протягом семи днів з дня її оголошення; на ухвалу слідчого судді – протягом п'яти днів з дня її оголошення (ст.ст. 395, 532.КПК України).

Проте, до набрання вирокон суду законної сили він в усіх випадках виконується негайно в частині звільнення підсудного з-під варти у разі:

- виправдання;
- звільнення від відбування покарання;
- засудження до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;
- ухвалення обвинувального вироку без призначення покарання (ч. 1 ст. 377 КПК).

Момент набрання судовим рішенням законної сили залежить від того, чи реалізують учасники кримінального провадження права на подання апеляційної або касаційної скарги. У разі подання апеляційної скарги судові рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції. Якщо строк апеляційного оскарження буде поновлено, вважається, що вирок чи ухвала суду, слідчого судді не набрала законної сили. Судові рішення суду апеляційної та касаційної інстанцій, набирають законної сили з моменту їх проголошення. Ухвали слідчого судді та суду, які не можуть бути оскаржені, набирають законної сили з моменту їх оголошення (ст.532 КПК).

3. ПОРЯДОК ТА СТРОКИ ЗВЕРНЕННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ.

Після набрання судовим рішенням законної сили, таке рішення звертається до виконання ***не пізніше як через три дні*** з дня набрання ним законної сили (ст. 535 КПК). Також, в законодавстві є передбачений перелік випадків, коли можливо відстрочити виконання вироку, а саме у разі:

1. тяжкої хвороби засудженого, яка перешкоджає відбуванню покарання, - до його видужання;
2. вагітності засудженої або за наявності у неї малолітньої дитини - на час вагітності або до досягнення дитиною трьох років, якщо особу засуджено за злочин, що не є особливо тяжким;
3. якщо негайне відбування покарання може потягти за собою винятково тяжкі наслідки для засудженого або його сім'ї через особливі обставини (пожежа, стихійне лихо, тяжка хвороба або смерть єдиного

працевдатного члена сім'ї тощо) - на строк, встановлений судом, але не більше одного року з дня набрання вироком законної сили.

Проте, в законодавстві встановлені винятки, коли така відстрочка застосовуватися не може, зокрема відстрочка виконання вироку не допускається щодо осіб, засуджених за тяжкі та особливо тяжкі злочини незалежно від строку покарання ([ст. 536 КПК](#)).

Питання, які можуть вирішуватися, при зверненні вироку до виконання.

На наступному етапі процесу виконання рішення можуть вирішуватися наступні питання, які можуть суттєво вплинути на строк відбуття покарання.

У процесі виконання вироку можуть вирішуватися такі питання:

- про відстрочку виконання вироку;
- про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання;
- про заміну невідбутої частини покарання більш м'яким;
- про звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років;
- про направлення для відбування покарання жінок, звільнених від відбування покарання внаслідок їх вагітності або наявності дітей віком до трьох років;
- про звільнення від покарання за хворобою;
- про застосування до засуджених примусового лікування та його припинення;
- про направлення звільненого від покарання з випробуванням для відбування покарання, призначеного вироком;
- про звільнення від призначеного покарання з випробуванням після закінчення іспитового строку;
- про заміну покарання;
- про застосування покарання за наявності кількох вироків;
- про тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі або переведення засудженого з арештного дому, виправного центру, дисциплінарного батальйону або колонії до слідчого ізолятора для проведення відповідних процесуальних дій під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених іншою особою або цією самою особою, за які вона не була засуджена, чи у зв'язку з розглядом справи в суді;
- про звільнення від покарання і пом'якшення покарання у випадках: Особа, засуджена за діяння, караність якого законом усунена, підлягає негайному звільненню від призначеного судом покарання.
- про оскарження інших рішень, дій чи бездіяльності адміністрації установи виконання покарань;
- про застосування заходу стягнення до осіб, позбавлених волі, у виді переведення засудженого до приміщення камерного типу (одиначної камери);
- про зміну обов'язків, покладених на засудженого, звільненого від відбування покарання з випробуванням;
- інші питання про всякого роду сумніви і протиріччя, що виникають при виконанні вироку ([ст.537 КПК](#)).

4. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ ВИКОНАННЯ ВИРОКУ.

Приводом до вирішення питань, які виникають під час та після виконання вироку є: клопотання (подання) прокурора, засудженого, його захисника, законного представника, органу або установи виконання покарань, а також інших осіб, установ або органів у випадках, встановлених законом, потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача та інших осіб, які мають право звертатися до суду з клопотаннями про вирішення питань, які безпосередньо стосуються їх прав, обов'язків чи законних інтересів.

У стадії виконання судових рішень не розглядається питання щодо законності, обґрунтованості й справедливості вироку, у нього не можуть вноситися які-небудь істотні зміни й він не може бути скасований. Можливе коректування покарання в цій стадії пояснюється не помилками суду, що ухвалив вирок, а обставинами, що виникають у ході виконання покарання. Саме тому питання, пов'язані з виконанням вироку, вирішуються судом, що ухвалили вирок, і іншими судами першої інстанції.

Так, клопотання (подання) про вирішення питання, пов'язаного із виконанням вироку, подається:

а) до суду за місцем відбування покарання, щодо питань про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання; про заміну невідбутої частини покарання більш м'яким; про звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років; про звільнення від покарання за хворобою; про застосування до засуджених примусового лікування та його припинення (крім клопотання про припинення примусового лікування, яке подається до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться установа або заклад, в якому засуджений перебуває на лікуванні);

б) до суду, в межах територіальної юрисдикції якого виконується вирок, щодо заміни покарання відповідно до ч. 3 ст. 57, ч. 1 ст. 58, ч. 1 ст. 62 Кримінального кодексу України; про застосування покарання за наявності кількох вироків; про звільнення від покарання і пом'якшення покарання у випадках, передбачених ч.ч. 2 і 3 ст. 74 Кримінального кодексу України;

в) до суду за місцем проживання засудженого щодо питань про направлення для відбування покарання жінок, звільнених від відбування покарання внаслідок їх вагітності або наявності дітей віком до трьох років; про направлення звільненого від покарання з випробуванням для відбування покарання, призначеного вироком; про звільнення від призначеного покарання з випробуванням після закінчення іспитового строку;

г) до суду, що ухвалив вирок щодо питань про відстрочку виконання вироку; про заміну покарання відповідно до ч. 5 ст. 53 Кримінального кодексу України; про тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі або

переведення засудженого з арештного дому, виправного центру, дисциплінарного батальйону або колонії до слідчого ізолятора для проведення відповідних процесуальних дій під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених іншою особою або цією самою особою, за які вона не була засуджена, чи у зв'язку з розглядом справи в суді; інші питання про всякого роду сумніви і протиріччя, що виникають при виконанні вироку.

Питання, пов'язані з виконанням вироку, вирішуються в судовому засіданні суддею одноособово протягом десяти днів з дня його надходження до суду.

У судове засідання, викликається засуджений, його захисник, законний представник, прокурор.

Про час та місце розгляду клопотання (подання) суд має повідомити: орган або установу виконання покарань, що відає виконанням покарання або здійснює контроль за поведінкою засудженого; лікарську комісію, що дала висновок стосовно питань застосування до засудженого примусового лікування або його припинення, у випадку розгляду відповідних питань; представника спостережної комісії або служби у справах дітей, якщо розглядається погоджене з ними клопотання; цивільного позивача і цивільного відповідача, якщо питання стосується виконання вироку в частині цивільного позову, інших осіб у разі **необхідності.**

У разі неявки кого-небудь з осіб, які були належним чином повідомлені про місце та час розгляду клопотання (подання), суд проводить судовий розгляд, крім випадків, коли їхня участь визнана судом обов'язковою або особа повідомила про поважні причини неприбуття.

За необхідності в судове засідання викликається цивільний позивач, цивільний відповідач, якщо запитання стосується виконання вироку в частині цивільного позову.

Якщо вирішується питання про звільнення від покарання у зв'язку із хворобою, у судовому засіданні обов'язкова присутність представника лікарської комісії, що дала висновок про стан здоров'я засудженого.

У судовому засіданні суд зобов'язаний досліджувати докази, що підтверджують наявність обставин, що мають значення для правильного вирішення питань, що виникли в процесі виконання вироку.

Якщо в судове засідання викликаються експерти або свідки, їх допит проводиться відповідно до ст.ст. 352 і 356 КПК.

У судовому засіданні головуєчий оголошує про відкриття судового засідання, і оголошує про розгляд відповідного кримінального провадження, повідомляє, які питання будуть розглядатися. Секретар судового засідання доповідає суду, хто з учасників судового провадження, викликаних та повідомлених осіб прибув у судове засідання, встановлює їх особи, перевіряє повноваження захисників і представників, з'ясовує, чи вручено судові виклики та повідомлення тим, хто не прибув, і повідомляє причини їх неприбуття, якщо вони відомі. Секретар судового засідання повідомляє про здійснення повного фіксування судового розгляду, а також про умови фіксування судового засідання. Потім головуєчий оголошує склад суду, прізвища прокурора, потерпілого, цивільного позивача, обвинуваченого, захисника, цивільного відповідача,

представників та законних представників, перекладача, експерта, спеціаліста, секретаря судового засідання, роз'яснює учасникам судового провадження право відводу і з'ясовує, чи заявляють вони кому-небудь відвід. Питання про відвід вирішується відповідно до ст.ст. 75-81 КПК.

Головуючий з'ясовує, чи зрозумілі учасникам процесу їхні права та обов'язки.

У своїй доповіді суддя викладає суть подання або клопотання і його обґрунтування. Після цього заслуховуються пояснення осіб, які беруть участь у судовому засіданні.

Ухвала суду за наслідками розгляду клопотання (подання) складається в нарадчій кімнаті.

Хід судового розгляду фіксується в журналі судового засідання, що підписується секретарем судового засідання.

Ухвала суду за наслідками розгляду клопотання (подання) може бути подана апеляційна скарга. Подання апеляційної скарги на ухвалу суду зупиняє набрання нею законної сили та її виконання. У разі подання апеляційної скарги прокурором на ухвалу суду щодо умовно-дostroкового звільнення від відбування покарання або на ухвалу суду щодо заміни невідбутої частини покарання більш м'яким зупиняється виконання цієї ухвали.

Законодавець розмежовує строки на розгляд повторного клопотання, у разі якщо суд відмовить в умовно-дostroковому звільненні або заміні невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням. Так, повторно розглянути подання з цього питання можна: щодо осіб, засуджених за тяжкі та особливо тяжкі злочини до позбавлення волі на строк не менше п'яти років не раніше як через рік з дня винесення ухвали суду про відмову; щодо засуджених за інші злочини та неповнолітніх засуджених - не раніше як через шість місяців.

У разі відмови в задоволенні клопотання про дострокове зняття судимості повторне клопотання може бути порушено не раніше ніж через рік від дня винесення ухвали. Про розгляд клопотання засудженої особи щодо зняття судимості див. коментар до ст. 538 КПК.

Якщо суддя, що приймає рішення про звільнення засудженого від подальшого відбування покарання у зв'язку із хронічною психічною хворобою, доходить висновку про необхідність застосування до нього примусових заходів медичного характеру, він має право відповідно до ст.ст. 92-95 КК застосувати примусові заходи медичного характеру. У постанові мають бути зазначені мотиви такого рішення і тип психіатричного закладу, до якого засуджений має бути госпіталізований. Примусові заходи медичного характеру можуть бути застосовані судом до осіб:

- 1) які вчинили у стані неосудності суспільно небезпечні діяння;
- 2) які вчинили у стані обмеженої осудності злочини;
- 3) які вчинили злочин у стані осудності, але захворіли на психічну хворобу до постановлення вироку або під час відбування покарання.

Залежно від характеру та тяжкості захворювання, тяжкості вчиненого діяння, з урахуванням ступеня небезпечності психічно хворого для себе або інших осіб, суд може застосувати такі примусові заходи медичного характеру:

- 1) надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку;
  - 2) госпіталізація до психіатричного закладу із звичайним наглядом;
  - 3) госпіталізація до психіатричного закладу з посиленням наглядом;
  - 4) госпіталізація до психіатричного закладу із суворим наглядом.
- Справа розглядається в порядку, передбаченому ст. 539 КПК.